

maslinar

ČASOPIS ZA MASLINARE I ULJARE

10

SAVJETA

ZA DOBIVANJE
VRHUNSKOG
ULJA

ŠTETNICI

Muha voli
oblicu i
bužu

RADOVI

Najbolje
sorte za
konzerviranje

EKSKLUZIVNO

**Najbolji
maslinari u
Flos Oleiju**

ISSN 1847-4349 0 10 18

9 771847 434006

Analiza metala u ulju, ali i njegova podrijetla

DR. SC. FILIP POŠĆIĆ PIŠE O ELEMENTARNOJ ANALIZI ULJA KOJA POKAZUJE ISTODOBNO KOLIČINU METALA I DRUGIH ELEMENATA, ALI I PORIJEKLO SAMOG ULJA

OD 2016. GODINE ZNANSTVENICI SPLITSKOG INSTITUTA ZA JADRANSKE KULTURE I MELIORACIJU KRŠA U SURADNJI S JOŠ ČETIRI HRVATSKE INSTITUCIJE (Institut Ruder Bošković, Agronomski fakul-

tet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo i Institut za poljoprivredu i turizam) rade na karakterizaciji elementarnog sastava ulja od sjevera do juga Hrvatske i u sklopu međunarodnog projekta naziva Uloga svojstava tla

MASENI SPEKTROMETAR, sjetljiv instrument za mjerenje vrlo niskih koncentracija elemenata prisutnih u maslinovom ulju

i okolišnih uvjeta u elementarnom i izotopnom sastavu masline: temelj za zemljopisnu sljedivost maslinova ulja. Projekt je financiran iz fonda Jedinstvo uz pomoć znanja (Unity through Knowledge Fund - UKF a više detalja o projektu možete pronaći na internetskim stranicama: <http://spec-t-oil.krs.hr/>).

Voćni karakter

Ono što je rezultiralo analizom podataka jest da hrvatska ekstra djevičanska maslinova ulja imaju varijabilne koncentracije metala ovisno o podrijetlu, ali dovoljno niske da ne utječu na oksidativnu stabilnost maslinovog ulja. Na litru maslinovog ulja prosječne

vrijednosti željeza bile su oko 0,0006 mg, bakra oko 0,0003 mg i cinka oko 0,001 mg. Izmjerene koncentracije kroma, kadmija i olova bile su neznatne. Rezultat je to koji ukazuje da su koncentracije metala u hrvatskim ekstra djevičanskim uljima među najnižima u Europi. To potvrđuje i senzorska analiza uzoraka ekstra djevičanskog ulja provedena u Institutu za jadranske kulture i melioraciju krša u uljima sa višim i sa nižim udjelom željeza i cinka. Neovisno o koncentraciji željeza i cinka sva su ulja pripadala ekstra djevičanskoj kategoriji i imala su voćni karakter po zelenoj travi i banani, uravnotežene gorčine i pikantnosti dok je metalni okus bio

SLJEDIVOST

Elementarni sastav ulja je vezan za njegovo zemljopisno podrijetlo pa se stoga može iskoristiti za sljedivost samog ulja

neprisutan čak i godinu dana nakon skladištenja. U posljednjih nekoliko godina, zakonodavstvo se razvija u smjeru zaštite i potrošača i iskrenih proizvođača. Tako su se 2009. godine zemlje članice Europske unije složile da se na bocama djevičanskog i ekstra djevičanskog maslinovog ulja označi njegovo podrijetlo (Uredba EC 182/2009). Neke vrste maslinovog ulja prepoznate su kao kvalitetnije jer po-

tječu iz dobro definiranih zemljopisnih područja i zakonski su zaštićene. Cilj zaštićenih oznaka izvornosti (PDO), zemljopisnog podrijetla (PGI) i tradicionalnog ugleda (TSG) je da određeni proizvodi budu prepoznatljivi i zaštićeni od krivotvorenja što u konačnici i pridonosi višoj cijeni na tržištu. Na žalost ima proizvođača koji patvore ulja ili deklariraju krive informacije o podrijetlu zbog većeg profita.

Zaštita potrošača

U sklopu zaštite potrošača u novije vrijeme razvile su se brojne analitičke metode za provjeru autentičnosti maslinovih ulja i za certificiranje zemljopisnog podrijetla. U nizu obećavajućih metoda je i elementarna

analiza ulja koja pokazuje istodobno količinu metala i drugih elemenata, ali i porijeklo samog ulja. Zapravo te male razlike uočene u elementarnom sastavu maslinovog ulja vezane su za tip tla, agrotehničku obradu i razne interakcija masline sa okolišem. Elementarni sastav ulja je vezan za njegovo zemljopisno podrijetlo pa se stoga može iskoristiti za sljedivost samog ulja. Doista, već su razne grupe znanstvenika, među kojima i iz Zagreba, israživala elementarni sastav maslinovog ulja i utvrdila da se koncentracije elemenata razlikuju s obzirom na zemljopisno podrijetlo ulja. Cilj je znanstvene zajednice osnovati u skorjoj budućnosti bazu podataka za izgradnju mape masli-

MEĐU NAJNIŽIMA

Istraživanje je pokazalo da su koncentracije metala u hrvatskim ekstra djevičanskim uljima među najnižima u Europi

novog ulja pomoću koje će biti moguće odrediti zemljopisno podrijetlo ekstra djevičanskog maslinovog ulja, što će u konačnici pridonijeti nadodanoj vrijednosti ulja, njegovoj prepoznatljivosti i kontroli patvorenih i pogrešno označenih maslinovih ulja. U sklopu toga skupljaju se podaci o kromatografskom, spektroskopskom, elementarnom i izotopnom sastavu maslinovog ulja po cijeloj Europi i šire.

VOĐEĆI SPECIJALIZIRANI CENTRI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Am Centar
Buzet

Riječka 8, Buzet

Am Centar
Vodnjan

Istarska 159, Vodnjan

Am Centar
Poreč

Facinka bb, Poreč

www.amgrupa.hr info@amgrupa.hr

